

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Eremitten ved Grenaae

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Eremitten ved Grenaae", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 28. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-blich05-shoot-workid56215.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

Eremitten ved Grenaae

Ulykkesprofeten

"Jeg vil intet Tegn begiere, og ikke friste Herren." *Esaias 7.12.*

Ved ovennævnte lille Bye, der ligger midt imellem Kattegattet og Danmarks største Indsø - en Fjerdingsmiil fra Begge - levede i Begyndelsen af nærværende Aarhundrede et Menneske, der af Mange betragtedes som Byens største Mærkværdighed. Man kaldte ham, for hans synderlige Levemaades Skyld, ikke andet end Eremitten; ejheller veed Forfatteren at benævne ham anderledes.

Han var ikke, som andre Eremitter, enten en fordum Hofmand, der, overmættet af den store Verdens tomme og flygtige Glæder, trættet, forfulgt og styrtet af Rænker og Kabaler, tyer hen til Eensomheden, for at begræde, foragte og, om mueligt, at glemme Ungdoms- og Manddoms skuffede Drømme og Medmenneskers Uretfærdighed; ejheller var han en ulykkelig Elsker, som i Harmen over Kvindekjønnet saa tidt og højt udraabte Falskhed, havde afsondret sig fra deres forføriske og bedrageriske Omgang. Intet saadant. Han havde aldrig været omtumlet af nogen ualmindelig Skjæbnens Bølger; men vel af Havets. Født i Almuestanden, foer han tilsøes i sin Ungdom, men avancerede aldrig højere end til Matros. Keed af Vandet, købte han et lidet Huus, giftede sig som andre Mennesker, og satte et Par Børn ind i Verden. Da disse hen i Tiden fulgte Forældrenes Exempel, og Moderen døde, gik det tilbage for Enkemanden, der syntes at have holdt mere af Flasken, end hans smaa Omstændigheder tillode. Huset gik væk; og nu begynder Mandens Eneboerliv. I et stort Dige, lidt uden for Byen, graver han sig ind, og udhuler en Vaaning, der vel var rummeligere, men neppe kostbarere end den, i hvilken *Diogenes* vakte *Alexander* den Stores Misundelse. Da denne Eremitage og hiin i Dyrehaven sikkert ere de Eneste i vort paa Eventyr og Særlinge fattige Land, vil jeg til deres 29 Fornøjelse, som Ingen af dem kjende, give et kort Afrids af den Jydske. Man forestille sig et Kaminer, tre Alen i Længden, tre i Breden og halvtredie i Højden, med Vægge af Kampestene, Gulv af Gruus og Loft af Græstørv, hvilende paa Stumper af Lægter og Grene; videre et Sengested af samme simple Materialier, som dog var forsynet med Halm og tvende Dyner, stoppede med Mos; men hvis Vaar noget nær vare Prøvebøger paa alle Mønstre af uldne, linnede og Hvergarns Tøjer i den vindskibelige Stad *Grenaae*. Eremitten forsikkrede: at disse "tusindfarvede" Dyner hverken vare købte, stjaalne eller givne, men - fundne (at sige stykkevis), saavel som de Synaale og Traade, hvormed Kludene vare sammenføjede. Han gjorde sig ikke lidet til af denne Industrie, som han overhovedet satte en Ære deri: ej at trænge til sine Medmennesker. De, der kjendte ham nøjere, vilde ogsaa vide, at denne Æresfølelse og Lyst til Uafhængighed og Selvstændighed, netop havde bestemt ham til hans sælsomme Levemaade; under hvilke Hensyn vor danske Robinson altsaa havde meget forud for den berømte scotske, hvem haard Nødvendighed intet andet Valg havde levnet. - Det eneste Huusgeraad Man, foruden Sengen, kunde opdage, var en Stump Hylde ovenover den, som hvilte paa to fremspringende Stene i Væggen, og hvorpaa fandtes en Leerskaal, en lille Flaske af grønt Glas, og - saavidt mindes - en Bindehose.

Og nu igjen til Hyttens største Mærkværdighed, dens Bygmester og Beboer! - Saavidt som jeg af Beskrivelser og Billeder veed, saa elsker en rigtig Eremit de mørke Farver, og hyller sig derfor i en sort eller bruun Talar, bedækker sit Hoved med en sort Kalot, og sine Fødder - naar Kulden forbyder at have dem bare - med ligedanne Skoe eller Sandaler. Heri var vor Jydske Anachoret en fuldkommen Contrast af alle sine Brødre; han elskede den hvide Farve - sikkert nok for at spare Farvelønnen: en hvid Vadmel's Kofte, ditto Buxer og Hue, og hvide uldne Strømper, udgjorde hans Sommer- og Vinterdragt. Kun Skjæg havde han tilfældes med alle gamle Eremitter: det var ligesaa hvidt, om ikke slet saa langt som deres. - Men meget forskjællig fra dem var han i Levemaade og Sindelag; thi han elskede menneskelig Omgang, og saae gjerne Selskab hos sig. Hvorvel jeg hertil finder rimelige Grunde i hans altid muntre Lune og i hans Smule Forfængelighed, vil jeg dog ikke fordølge, at ogsaa en Smule Egennytte tør have været medvirkende Aarsag til hans Selskabelighed. 30 Han tiggede rigtignok ikke; men ved sine Besøg i Staden lod han sig gjerne godt beværte, og afslog ej heller de Gaver, som nysgjerrige Gjæster lagde paa hans Hylde. Om han da ikke besad noget af Skjelmen *Tuys* Skinhellighed, var han ham dog i andre Henseender ikke uliig. Endnu kun eet lille Træk, som enhver Menneskekjender vil finde saare naturligt, har jeg sluttelig at tilføje: til sin Tidsfordriv i de mange eensomme Timer havde han næmlich tæmmet en Muus, med hvilken han legede, snakkede, deelte sit Brød, og raadførte sig, naar Nogen af ham forlangte Oplysning om fremtidig Skjæbne.

Her seer nu Læseren den Mand, der spillede en Hovedrolle i efterfølgende tragiske Begivenhed.

Det var i eet af Krigsaarene, at jeg paa en Gjennemrejse opholdt mig et Par Dage i Grenaae. Jeg skulde neppe have tøvet der, hvis ikke Een af de Mænd, min Rejse gjaldt, netop havde været i Byen. Han var en ung, vakker og altid munter Fyr, Arving til en betydelig Landejendom og mange gode Obligationer. Ved min Ankomst lidt op paa Formiddagen, erfarede jeg, at han befandt sig i Søeofficierernes Caserne, og at han der

havde tilbragt Natten. Jeg gik derud - pikkede paa Døren - der raabtes "kom ind!" Jeg aabnede - i Værelset stod en Seng, og i Sengen sad fire unge Mennesker, hver i sit Hjørne, alle i blotte Skjorte; imellem dem laae et Bordblad, og derpaa stod et Pas-à-dix Bræt. Tærningerne raslede, og Sedler, smaae og store, flaggrede omkring som visnede Blade i en Hvirvelvind. Det halv nøgne Spillepartie bestod af ham, jeg søgte, og trende Søegutter, der ligesaalidet satte deres Prisepenge paa Rente, som hiin sine af Faderen rundelig tildeelte Lommepege. Jeg kjendte godt den ene af Officiererne, og saaledes blev jeg strax indlemmet i Selskabet, der nu stod op og paaklædte sig under megen Spøg og overgiven Munterhed. Jeg kunde ikke slippe for det Løvte, at ville blive over til næste Dag; hvortil jeg desuden var nødt, da den unge *Nielsen* - lad mig kalde ham saaledes - havde tegnet sig til Bal om Aftenen, og mit Hverv til ham ikke kunde udføres undtagen paa hans Faders Gaard.

I dette Tidspunkt gik det gjerne lystigt til hvor vore yngre Sømænd rattede sig efter Kamp mod Havet og dets vældige Beherskere; Livets Glæder maatte gribes i Flugten. Man vil altsaa kunne begribe, at Tiden ikke faldt mig lang; det blev Aften inden vi mærkede det - Morgen ligesaa. Ballet endtes først ved Solens Lys. Jeg fik neppe Tid til at stjæle et Par Timer fra Søvn, før mine fire Messecammerater 31 kom stormende ind til mig, fortalte mig, at jeg var en Klokke, trak Dynen af mig, indsvøbte mig i det ene Lagen, og bare mig i det Andet ud af Kammeret, ud af Huset. Modstand var ikke at tænke paa; taus og taalmodig ventede jeg, hvad Man havde besluttet over mig. Toget gik over Gaden - vistnok til ligesaastor Forargelse som Forundring for Byens ærbare Borgere og Matroner - og hen til det skraas overfor liggende Balhuus; videre ind i Dansesalen, hvor næsten hele Selskabet endnu var samlet og ifærd med en støjende Blindebuk. Allerede ved Udgangen fra mit Logis havde de fire Bærere begyndt at synge: "I et Viinhuus vil jeg sige mit Farvel" o.s.v.; og da Man ved Indtrædelsen i Balsalen istemte det Vers: "Der skal ringes med Bouteillier, naar jeg føres til min Grav" greb de derværende Herrer øjeblikkelig til Flasker og Glas for at opfylde den bacchanalske Digtets Spaadom. Farcen endtes med, at jeg maatte ligge paa Gulvet, medens de omstaaende drak mit Gravøl - som de kaldte det - i skummende Champagner; Man vil ikke fortænke mig i, at jeg nu satte mig overende, forlangte et Glas, og tømte det til Taksigelse for den mig beviste Ære. - Man seer at jeg holdt gode Miner; jeg gjorde meer end dette; jeg blev ordentlig exalteret, da jeg faldt paa at sammenligne mig selv med Keiser Carl den Femte, der selv sang med ved sin Liigbegængelse. Hans var rigtignok *spansk*, det vil sige *alvorlig*; men om den var mere *fornuftig*, det skal jeg lade være usagt.

Mine Klæder blev hentede, og da jeg i et Sideværelse havde gjort min Toilette, og forenet mig igjen med Selskabet, opkastede Een det Spørgsmaal: "Hvad skal vi nu bestille?" "Ud at besøge Eremitten!" raabte *Nielsen*, dreven - som det hedder - af en grusom Skjæbnes usynlige Magt. - Det var en mild Sommerdag, hvilket bidrog til at nogle unge Baldamer gjorde Følgeskab. Blandt disse var - jeg vil kalde hende ved Døbenavnet - *Laurenza* uimodsigelig den Smukkeste, men ikke den Klogeste; hun besad en ganske almindelig men udannet Forstand, og manglede i lige Grad baade Vittighed og Følelse, skjøndt et Par tindrende Øjne og det yndigste Smil lovede begge Dele. *Nielsen* havde forelsket sig i dette dejlige Legeme; strax ved Ballets Begyndelse mærkede jeg de umiskjendeligste Tegn paa hans hæftige og - som den medrette kan kaldes - blinde Kjerlighed. At hun gjengjældte den kunde jeg ikke spore, men vel at hun ikke sparede paa sine virkelig fortryllende Smil, der vistnok havde sagt 32 ham meer end hun meente. At hun delte disse fortrinligen mellem ham og Een af Søeofficiererne undgik maaskee den unge *Nielsens* Opmærksomhed, men ikke min.

Vi vare paa den ulykkelige Spadseretur en tolv fjorten Personer, saavel Fruentimmer som Mandfolk, og saamange, at kun de halve af os paa eengang kunde rummes i Troglodytens Hule. *Laurenza*, *Nielsen* og den omtalte Sømmand - en Maanedslieutenant - hørte til den Afdeling, som med mig traadte derind. "Ih! hvor her er fælt!" hvidskede Damen højt nok til at den Gamle kunde høre det; Man kunde tydeligt see paa ham, at han tog det ilde op. Dog sagde han Intet, men han hævnede sig lidt efter, som nu skal fortælles. Da der var talt noget med ham om hans Bolig, Leveviis, og hvad dertil kunde høre, siger *Laurenza*: "Fa'er! kan han ikke spaae?" Efter at have betragtet den Spørgende et Par Secunder; svarede han med et tvetydigt Smil: "Af mig selv kan jeg ikke sige Noget; men jeg vil spørge min Kone, hun er ikke saa taabelig." Han peeb som en Muus, og strax viste sig et saadant lille Dyr i et Hul over Sengen. Han strakte Haanden hen til den; Musen hoppede ud, løb langs op ad hans Arm, og satte sig paa hans Skulder. *Laurenza* gav et Skrig, og ryggede sig. Eremitten smilte som før og sagde til Musen: " *Pip!* see paa denne her lille Pige! og fortæl mig saa lidt om, hvordan det vil gaae hende i Verden!" Han bøjede nu Øret ned til Musen som om han lyttede, virrede nogle Gange betænksom med Hovedet, og sagde derpaa: "det er vel bedst jeg tier stille med det jeg veed; hvad kan det hjælpe at være nysgjerrig?" *Laurenzas* smukke Ansigt forandrede sig pludselig, det blev alvorligt og næsten frygtsomt. Men hun gjorde sig rask og svarede knipsk: "Ikke andet! lad os kun høre hvor klog hans Muus er!" "Lad gaae!" raabte vor jyske Norcross; "men hun maa ikke blive vred, om *Pip* skulde sige Eet og Andet! For det Første," vedblev han, "er der to unge Karle paa eengang efter hende; den der har længst holdt af hende faaer hende ikke; men den Anden - det er en rask Sømmand - han skal være nær ved - " her standsede han; thi *Laurenza* foer med blussende Ansigt ud af Døren. Spaamanden saaé skadefroe efter hende. Sømmanden fløjtede, fremtog et Par Sedler, og lagde dem paa Hylden; men *Nielsen*, der mindre kunde skjule sin Forlegenhed, beed Tænderne sammen, og snærrede: "dumt Sludder!" Den Gamle saae stivt paa ham og sagde: "den unge Fyr gjør bedst i at gaae afvejen for Søefolk og tage sig vel iagt for Vand." 33 "Mange Tak for godt Raad!" raabte *Nielsen* med tvungen Latter, og idet han vendte sig mod Døren lagde han

halv højt til: "Din gamle Ørn!"

Paa Hjemvejen til Byen gjorde jeg mig mine egne Bemærkninger over det passerede. Det randt mig isinde hvilket Hang dog Mennesket har til at løfte det Forhæng et kjerligt Forsyn nedrullede for Fremtiden, og til den Ende at tage sin Tilflugt til Midler, hvis Jammerlighed det ofte selv indseer: Maane og Stjerner, Dyr og Fugle, ja Kort og Kaffekopper skulle tyde hvad der er mørkt for den allerlyseste Forstand! Og denne Daarlighed - ja vi kunne med Føje kalde den Formastelse - hvor ofte, hvor haardt vorder den straffet! De lykkelige Spaadomme indtræffe sjeldent, og aldrig saaledes som de ventes; og selv naar de indtræffe have de tabt deres største Herlighed, fordi den aandelige Nydelse længe iforvejen er udtømt som en riig men fjern Arv, der optages inden den falder. Men nu de onde Forudsigelser! med utidig, stedse fortidig Angst og Bekymring martre de de stakkels Dødelige, der dog kunde have fuldtop i hver Dags Møje. Og denne Frygt for tilkommende Sorger forbittrer saaledes de nærværende Glæder, der alligevel ere flygtige nok. Men den rædsomste Følge af slig overtroisk Nyfigenhed, og som ikke 34 sjelden finder Sted, er dog endnu tilbage. Ligesom Fuglen, fasttryllet af Slangens magiske Blik, ikke mægter at løsrive sit fra Fjendens, men farer den endog med en hartad magnetisk Kraft lige ind i det gabende giftige Svælg; saaledes stirrer Mennesket uafadelig hen imod det i Fremtiden truende Uhyre, iler det villieløs imøde, og opfylder selv Spaadommen. Ak! mindst tænkte jeg dog, at jeg saasnart skulde opleve et Exempel paa Rigtigheden af denne psykologiske Bemærkning.

Lidt udenfor Byen kom *Nielsen* hen til mig, og spurgte med paatagen Ligegyldighed, hvad jeg tænkte om Spaadommen. Jeg sagde ham min Mening, omtrent som den ovenfor er fremsat. Han hørte til uden at afbryde mig; men da jeg taug, tog han mig under Armen, og sagde mere fortrolig end jeg kunde gjøre Fordring paa: "javist! alle Spaadomme ere Bedrag. Den gamle Kjeltring vilde gjøre sig vigtig - han vidste nok, Byen hedde Snerpe, men ikke hvor der snerpede hen - for jeg vil sige Dem mellem os; Tøsen der er allerede saa godt som forlovet med den af de to unge Karle, som han sagde til hende ikke, og hun kan godt lide ham, det veed jeg bestemt; og begges Forældre ønske det, det veed jeg ogsaa - -" "Manne!" raabte her een af Søofficiererne, der forud convojerede Damerne. "Holloj!" svarte den Anden bagved. "Har I ingen Træer i Nærheden?" spurgte den Første. "Vil Du hænge Dig?" spurgte Cammeraten. "Ikke idag" vedblev hiin; "men Damerne kunde ha' Lyst til en Skovtour." Strax blev denne Idee grebet med Ivrighed af hele Selskabet. Man fordoblede sine Skridt, for snart at naae Byen og anskaffe de nødvendige Vogne. Inden en Times Forløb rullede fire ud til nærmeste Skov. Jeg maatte følge med, og blive endnu denne Dag over.

Spaadommens Frøe begyndte allerede at spire. *Laurenza* havde upaatvivlelig lige til denne Tid næret Godhed for *Nielsen*, og at hun nu syntes at overføre en Deel af denne paa Søemanden, var neppe andet end Øjeblikks Letsind, Lune, eller et instinctmæssigt Skjelmerie til at pine den første Tilbeder, og som ingen videre Følger vilde havt; saa meget mindre som Havets Søn ej heller skulde fortsat et flygtigt Galanterie, hvis ikke Spaadommen hos dem Begge havde gjort Spøg til Alvor. Men just denne ulyksalige Spaadom var det, der førte dem nærmere til hverandre, idet den drev Hjerternes - om vi saa maae sige - overfladiske Bevægelser dybere ind, og gav de lette Følelser Udseende af en Styrke, der virkelig var dem fremmed. Eremitten 35 forekom dem at være en Sandsiger, der pludselig sønderrev det Slør, som skjulte deres Tanker for dem selv, og aabenbarede en Hemmelighed, paa hvis Tilværelse de nu først begyndte at troe. - Første Følge af denne formeentlige Opdagelse var vist nok, at de kom til at sidde sammen paa Vognen, til bitter Krænkelser for min Sidemand den arme *Nielsen*, hvis Skinsyge røbede sig tydeligt nok i usammenhængende Snak og umotiveret Latter; hvorhos han viste, at hans Sjæl uophørligen sysselsatte sig med Oraclet, der saa strax og lige for hans Øjne begyndte at gaae i Opfyldelse.

Det var en af de dejlige Dage, da Foraaret og Sommeren mødes. Skoven var fuldt udsprungen; Bøgen, det skønne danske Træe, havde heelt udfoldet sin rige Bladedragt, dette lyse, fine, livlige Grønne, som den af alle ene ejer, men som og, Hig Menneskets sødste Ungdomsfryd, snarlig formørkes af Stormen. Vore hjemlandske vingede Sangere, dem Syden ikke kjender, fordi de der ere kun stumme Gjæster, kvidrede, fløjtede, klukkede, kurrede trindt i den store festlige Løvsal, hvis Gulv var bestrøet med Hvidvisser, Floras første Børn i Nordens Skove, med glindsende gule Smørblomster, med Blaaklokken, og Glemmigej, og med Løvetand, der i sit korte Liv ingen Overgang kjender fra Vaar til Høst, blomstrer idag, og imorgen bærer sit Frøe under Kronen af hvide Duun. - Himmelen smiilte til Jorden; ingen Taageplet paa dens lysblaa Kuppel; ingen Vind i den milde Luft; Solen havde forbudt dem alle at røre sig, paa det een Dag hernede kunde henleves i uforstyrret Glæde - Glæde? - jeg glemmer mig selv, jeg glemmer den sørgelige Tildragelse, den Storm af rædsomme Lidenskaber, jeg har foresat mig at skildre, men som bedre maaskee laae gjemt i Forglemmelsens Mørke, liig den visnede Blomst, over hvilken et andet Foraars Blomster udbrede deres friske Blade.

Vi havde lejret os under Hvælvingen af en mægtig Bøg, hvorfra der var viid Udsigt til Havet, og nøde de medbragte Forfriskninger, Alle med stor Muntherhed; kun *Nielsens* var for overdreven og stundom vild til ikke at være forstilt. Han prøvede at vække den Elskedes Skinsyge ved Spøg, der ikke var langt fra Fjasen, med en af de andre unge Piger: forgjæves! hun syntes ej engang at ændse det, saa hentagen var hun af sin ny Cavaliers Underholdning. - Timerne fløj. Een Leg afløste den Anden, Omsider gik det ud over de uskyldige Blomster, der maatte tjene som Kasteskylt i et Slag, der - for at tale i 36 Sæesproget - begyndte med to af Fregatterne, men snart blev almindeligt over hele Linien. Da lød uventet de liflige, til Dans indbydende Toner

af Violiner og Fløjter - en Overraskelse, forberedt af Søkrigerne. Flux bortkastedes Vaabnene; og snart svingede Ungersvendene deres skjønne Fjender i hvirvlende Valts. *Laurenzas* Meddanser behøver jeg ikke at nævne. *Nielsen* foer en tidlang afsted som om han var bidt af en Tarantel; men med eet holdt han op, foregivende til Undskyldning for sin Dame, at han vilde see til Kudskene, om de vare færdige til paa given Vink at spænde for. Det var et Paaskud; jeg saae ham stille sig bag ved en Busk med Ryggen op til et Træ, hvorfra han gjennem Bladene kunde holde Øje med Gjenstanden for hans oprørte Sindsbevægelser.

Mangfoldig er Musikkens Magt. Den hæver de Bedendes Andagt, opflammer de Kæmpendes Mod; den blødgjør Hjertet til Medlidenhed, til Venskab og Kjerlighed; men den puster ogsaa til Ilden i den Skinsyges Barm, og hæver denne frygtelige Lidenskabs Storm til Orcan. Jeg gik forbi den Ulykkelige, og saae, selv useet, hans knyttede Hænder, hans skjælvende Knæer, de halv tillukkede stirrende Øjne i det dødblege Ansigt. Det skar mig i mit Hjerte, men jeg vidste Intet at sige til hans Beroligelse.

Dansen blev pludselig afbrudt. En kold Søvind rejste sig, og mindede føleligt om Hjemrejsen. Jeg gik hen til *Nielsen*, og sagde ham Selskabets Beslutning, strax at vende tilbage; men tillige foreslog jeg ham om ikke vi to gjorde bedst i at forlade de Andre og kjøre lige til hans Faders Gaard, der herfra var os langt nærmere end i Grenaae. Han sagde ja dertil, og tog mig under Armen. - Vognene stode i en Bondegaard et Par Bøsseskud borte; for at komme derhen, maatte vi passere en tættere Deel af Skoven, hvor der ikke løb nogen banet Stie. Man trængte sig derfor igjennem hvor Man bedst kunde, Een hist en Anden her, og saaledes blev Forsamlingen temmelig adspaltet i Opgangen til Gaarden; jeg kjendte en mageligere Omvej, og ad denne førte jeg min tause Følgesvend. - Vi havde tilbagelagt den største Strækning, da vi Begge paa eengang noget til Siden saae *Laurenza* og Lieutenanten gaae langsomt frem i en aldeles utvivlsom Stilling: hans højre Arm laae om hendes Liv, og med den venstre Haand holdt han hendes højre; da Aabningen mellem Buskene var snæver, og vi gik rask til, varede Synet neppe længere, end et Blink med Øjet, men længe nok til at afgjøre den forsmaaede Ynglings 37 Skjæbne. Han skuddrede - jeg følte et electrisk Stød paa min Armmen han sagde Intet - jeg torde ikke see paa ham - vi gik videre, med større Hurtighed; han drog mig med sig, som om et Spøgelse var efter os. Da vi naaede Gaarden stode her allerede nogle af vore Medrejsende ifærd med at befrie den medbragte Bacchus af sit Fængsel. *Nielsen* drak vist fire eller fem Glas i eet væk. Jeg troer ikke han selv vidste hvad han gjorde; thi da Den som skjænkede, saaledes flere Gange havde fyldt det Glas, som *Nielsen* stedse beholdt i Haanden, brast han i Latter, tog det fra ham og sagde: "stop lidt! der ere flere Munde end din Slughals!" Den Tiltalte loe med, aabenbart uden at vide hvorover. Nu var hele Selskabet samlet, og de øvrige Mandfolk omringede Skjænkeren, medens Vognene bleve forspændte. Jeg mindede *Nielsen* atter om den tagne Beslutning at skille os fra de Andre. Han hørte paa mig uden at forstaae Mening af mine Ord, og først da jeg havde gjentaget dem, begreb han hvad Talen var om, men erklærede ogsaa, at han nødvendig maatte til Byen - næste Morgen skulde vi bryde op. Jeg fik at lade ham raade; og Hjemrejsen gik for sig i samme Orden som Udrejsen.

Da vi vare komne til Byen, afsondrede sig alle Pigerne; de frøs og længtes efter Søvn. Mandfolkene derimod bleve enige om at drikke en Bolle Punsch, da der var et Par Timer endnu til Sengetid. *Nielsen* undslog sig ikke for at deeltage heri, og - ganske anderledes end jeg formodede - syntes han at tilbagevinde sit muntre Ungdomsmod. Mod Medbejleren viste han sig næsten mere venskabelig end tilforn, og allerede begyndte jeg at troe paa hans Helbredelse fra denne daarlige Lidenskab for en Skabning, der saa letsindig kunde kaste sig i en Andens Arme. Dog, det var blot en anden Vending, Sygdommen tog. Han drak mere, end tilbørlig, enten for at bedøve sig, eller for at gienvinde sit sædvanlige glade Lune. Omsider blev han aldeles beruset; og maatte i bevidstløs Tilstand ledes hjem til Natteherberget, og bringes i Seng. Vi Andre adskiltes strax derefter, uden at Nogen synderligt ændsede et Uheld, der ved saadan Lejlighed let kunde indtræffe; langt mindre ymtes om Aarsagen til Fyrens usædvanlige Drikkelyst. Endog for Maanedslieutenanten troer jeg den var ganske ubekjendt; den raske, ærlige Gut ahnede vist ikke, at det var ham selv, der traadte forstyrrende mellem *Nielsen* og dennes langt ældre Rettigheder og hidtil velgrundede Haab.

Ved min Opvaagnen den følgende Morgen, var det Første, jeg 38 hørte af min Vert: at Kanonbaadene strax efter Midnat vare gaaede tilsøes for at prøve en Dyst med en fjendtlig Sejler, om hvis Nærværelse Officiererne ved deres Ankomst i Kasernen havde faaet Underretning. Betænkende om der ikke af denne Omstændighed lod sig noget haabe for Ynglingens Hjertesanliggende, gik jeg hen til ham. Han var allerede oppe, og traskede hurtigen frem og tilbage i Værelset, som Een, der vil til at gaae ud, og idet samme besinder sig paa Noget, Den har glemt; han bemærkede slet ikke min Indtrædelse, skjøndt han var nær ved at løbe mig overende. Hans Udseende var mørkt og forvildet, hvilket jeg dog for en Deel tilskrev Følgerne af Rusen. - Den Nyhed, jeg medbragte, tændte virkelig atter Haabets Gnist, der tilsyneladende allerede skulde være udslukket, men nu gav et svagt og flygtigt Skjær i hans Aasyn. Han stod stille nogle Øjeblikke, og saae ud af Vinduet; derpaa sagde han: "Jeg har endnu eet lille Ærinde, og saa -" der laae et besynderligt Eftertryk i dette "saa" - "saa rejse vi vel?" tog jeg op. Han nikkede og gik - lige hen til *Laurenza*. - Det varede neppe fem Minutter inden han kom igjen. Jeg læste i hans Ansigt - der stod skreven: "hun er tabt for mig, men jeg foragter hende."

Vi rejste. Paa Vejen taledes han kun lidet, dog uden at vise mindste Aandsfraværelse. Jeg beroligede mig, og tænkte, at Romanen var tilende, og vilde muelig endogsaa tjene den viltre Knøs som en nyttig Lærdom

for Fremtiden.

Endnu samme Dag forlod jeg Faderens Gaard, og skrev den hele Begivenhed i Glemmebogen.

Fire Maaneder derefter faldt min Vej atter igjennem Grenaae. Jeg ankom der et Stykke ud paa Aftenen. Det halve af denne lille Bye - det vil sige: den største Gade - var illumineret, og da jeg stod af Vognen, erfarede jeg, at det var Lieutenant J***, som holdt Bryllup med Jomfrue *Laurenza*. Af Eremitten selv fik jeg først denne Nyhed; og glemte han ikke at gjøre mig opmærksom paa: hvorlunde han havde sagt alt dette forud, samt at han havde været derovre, og var bleven godt tracteret. Dette kunde jeg virkelig see; Ansigtets Rødme skinnede igjennem det hvide Skjæg. Mine Tanker faldt naturligviis paa stakkels *Nielsen*; jeg spurgte om ham, og hvorledes *Pips* Spaadomme paa ham vare indtrufne? "Hæ!" svarte Eremitten "godt nok! en kjæk Søemand har jo snappet hans Kjereste fra ham; og skal han 39 drukne, saa har det vel endnu god Tid." Med disse Ord begav han sig paa Veien til sin Hule, nynnende en gammel Søemandsvisse om en beget Matros, som fik en riig Kjøbmandsdatter, der havde dødelig forelsket sig i ham.

Det mig bestemte Soveværelse vendte ud til Gaden, og da det var illumineret med alle de Andre, kunde jeg ikke komme i Seng før Midnat. Da nu alle Lys vare slukkede, undtagen i Gildehuset tvært over for mig, aabnede jeg et Vindue, og lænende mig paa Karmen, lyttede jeg til Dansemusikken, der klang saa muntert i den mørke og stille Nat. - Som jeg atter vil lukke Vinduet, og bøjer mig ud for at tage fat paa Krogen, bemærker jeg et Menneske, som staaer et Par Favne til Siden, med Ryggen op til Naboens Huus. Ved det Skjær, som histovrefra belyste ham, kunde jeg ret godt see, men ikke strax kjende ham. Det var *Nielsen*; men hvilken Forandring var i disse fire Maaneder foregaaet med den ungdomskraftige, glade og elegante Yngling! Hans Kinder vare blege og indfaldne, Øjnene matte og dybt indsinkne, Skuldrene hængte som paa en udmagret Olding, eller Een, der nys er kommen op af et langvarigt Sygeleje. Dragten svarede til hans Udseende: en gammel blaa Frakke, hvidagtig paa Albuerne og de udstaaende Skulderblade, et gammelt sort Silkeklæde løstbundet om den smalle Hals, en støvet Hat, smudsede Støvler - see! dette var Alt, hvad der var bleven tilbage af det ulykkelige unge Menneskes forrige altid højst moderne og pene Paaklædning. Han mærkede mig ikke; og blev endnu længe staaende ganske ubevægelig, stivt stirrende over til Brudehuset. Det skar mig i mit inderste Hjerter, men jeg kunde ikke bringe noget Ord over min Tunge. Sagte lukkede jeg Vinduet. Først meer end en Time efterat jeg var kommen tilsengs, hørte jeg ham gaae bort med langsomme og slæbende Fjed. Jeg kunde ikke sove. Den lystige Strengelæg hisset i Glædens Huus - og her den tidligt udlevede Yngling, for hvem Glæden nu var bleven en fremmed Gjæst; hisset Elskovs Middagshøjde - og her dens Midnat - jeg længtes efter Morgen.

Ved det første svage Skjær af Dagen, forlod jeg det søvnløse Leje, kastede mig i Klæderne, og skyndte mig ud i det Frie.

Jeg fulgte Vejen til Havet, og satte mig paa Bolværket ved Aaens Udløb. Solen var endnu ikke staaet op. Luften var klar og mild. En sagte Landvind hvislede i det lange, gule Strandgræs, og formaaede først langt ude at kruse det blanke Vandspejl, der bølgede langsomt op og ned, og brød sig med uendelig Susen mod den stenige Bredde. Jeg tabte mig i Beskuelsen af det vældige Hav, i Tanker, grændseløse som dette, og kom først tilbage til mig selv, da Solen opsteeg som fra dets umaalelige Dyb, og vakte Sjælen af sine dunkle Drømme.

Mine Øjne faldt paa en mørk Gjenstand, som Aaens Vande førte ud til Havet, og som, i det Skjæl, hvor Begge mødes, gyngede op og ned uden at komme videre, ret som om den Første ikke vilde beholde det og det Sidste ligesaalidt modtage det. Endelig fik det salte Vand Overmagt: Gjenstanden drev til Siden, og rullede af Dynningen frem og tilbage ved Havbredden. Jeg gik derhen - det var *Nielsens* Liig.

I Aaen tæt ovenfor færdedes nogle Fiskere. Jeg hidkaldte dem, og vi trak Liget op paa Land. De hentede et Sejl, i hvilket de bare det ind til Byen. Hvor sælsomt og rædsomt! For kort siden var den blomstrende Yngling een af mine Bærere i hiint Galningeoptog - nu bares han selv - kold og bleg - for aldrig mere at opvaagne til Livet og Glæden.

Jeg sørgede for Lægehjælp; forgjæves - Døden havde sikkert Hold paa sit Bytte.

I Skumringen kjørte en Arbejdsvogn det afsjælede Legeme ud til Faderens Gaard; huult og tungt rumlede den ned ad Gaden. Ikke saaledes var det et Par Maaneder tilbage, da han i sin Baldragt ved den Elskedes Side, den unge Barm svulmende af Livslyst og Kjerlighed, rullede i Kareten den samme Vej. - Hvad der blev af den Vægelsindede? Jeg har aldrig bekymret mig om at erfare det; men hendes Mand faldt Aaret efter i en Dyst med en engelsk Orlogsmand.